

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

G. V. O / 2009 / 2 / 22 april 2009

Inzake ...,
 verzoekende partij,
tegen ...,
 verwerende partij.

Met een ter post aangetekende brief van 12 februari 2009 tekent verzoeker beroep aan tegen de beslissing van de inrichtende macht v.z.w. ... , hem betekend bij aangetekende brief van 25 januari 2009, waarbij verzoeker de tuchtstraf van de schorsing voor een periode van een jaar wordt opgelegd.

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker is vast benoemd als leraar elektriciteit.

Bij aangetekend schrijven van 18 november 2008 deelt de Inrichtende macht aan verzoeker mee dat een tuchtonderzoek tegen hem wordt ingesteld op grond van:

“- Onvoldoende toezicht houden op de leerlingen tijdens de vervangingen
- Het beledigen en bedreigen van directieleden.”

In een aangetekende brief van 12 december 2008 wordt daaraan toegevoegd:

“- Het betrekken van leerlingen in uw conflict met de directie
- Het belasteren van directieleden in het bijzijn van leerlingen
- Het openlijk negeren van instructie van directieleden in het bijzijn van leerlingen.”

Bij aangetekende brief van 23 december 2008 wordt verzoeker opgeroepen voor het tuchtverhoor, dat plaatsvindt op 19 januari 2009.

Op 19 januari 2009 legt de inrichtende macht aan verzoeker de tuchtstraf op van de schorsing gedurende een periode van een jaar. De beslissing wordt hem betekend bij aangetekend schrijven van 25 januari 2009. De beslissing steunt op de hierboven vermelde feiten. Het beroep is tegen deze beslissing gericht.

2. Over de ontvankelijkheid van het beroep

Het beroep is binnen de termijn en naar de vorm regelmatig ingediend.

3. Over het verloop van de procedure

Er worden geen leden van de Kamer van beroep gewraakt

Een memorie van toelichting en een verweerschrift wordt ingediend binnen de termijnen, respectievelijk op 5 maart 2009 en 23 maart 2009.

Er worden geen getuigen opgeroepen.

De partijen worden op 22 april 2009 door de Kamer van beroep gehoord over de grond van de zaak.

4. Over de grond van de zaak

4.1. Procedurele betwistingen

4.1.1. Verwerende partij is van mening dat het beroepschrift alle middelen zou moeten bevatten die de verzoekende partij wil inroepen en in haar memorie wil ontwikkelen. De mogelijkheid die het huishoudelijk reglement in de interpretatie van de Kamer laat om nieuwe middelen toe te voegen, acht verwerende partij een onwettige toevoeging aan het tuchtbesluit.

Het artikel 13, § 1 van het Tuchtbesluit van 22 mei bepaalt: “Het beroep moet op straffe van nietigheid middelen bevatten.” Het huishoudelijk reglement houdt zich strikt aan het besluit waar het voorschrijft dat het beroep moet bevatten: “een uiteenzetting van middelen die in beroep tegen de tuchtmaatregelen worden ingebracht” (art. 3.5). In beide teksten is bepaald dat het gaat om ‘middelen’, niet “de middelen”. Alleen in dit laatste geval zouden nieuwe middelen in de memorie niet geoorloofd zijn. Deze interpretatie is ook in overeenstemming met de ontwikkeling van het tuchtbesluit dat oorspronkelijk uitging van het zuiver mondeling karakter van de procedure en niet vereiste dat het beroep een middel zou bevatten. Om misbruiken te voorkomen werd voorgeschreven dat eiser van meet af aan de ernst van zijn beroep moet aantonen door het inroepen van een middel, zonder daarom op straffe van verval reeds alle middelen te moeten aanvoeren.

4.1.2. Nog meer radicaal beroept verwerende partij zich op beginselen van behoorlijk burgerschap die onder meer inhouden dat de burger zich in een procedure tijdig moet beroepen op de middelen die hij ter zijner verdediging kan inroepen. In het kader van de tuchtprocedure moet het personeelslid in het verhoor voor de tuchtverheid alle middelen aanhalen die hij, met de kennis waarover hij op dat ogenblik beschikt, op dat ogenblik kan aanhalen. Het zou in strijd zijn met een faire procesgang om bij het verhoor een eventuele procedurefout waarvan het personeelslid kennis moet hebben, te laten rusten om ze dan in het stadium van het beroep toch te ontwikkelen. Verwerende partij moet in deze gedachtegang worden bijgetreden. Van deze stelling kan worden gezegd dat ze in de rechtspraak van de Raad van State en in de rechtsleer een verworvenheid is (cf. I. OPDEBEEK en E. VAN DE VELDE, “Over stilzittende besturen ... en stilzittende burgers”, noot onder R.v.St. nr. 111.845, 24 oktober 2002, RW 2003-04, 217-221). De figuur van de ‘rechtsverwerking’ is gebaseerd op de goede trouw. De kamer van beroep heeft ook al eerder geoordeeld dat een middel dat in een eerder stadium van de procedure onvermeld werd gelaten, achteraf ook niet meer kan worden ingeroepen zonder de vereisten van een correcte procesgang te schenden. (Kamer van beroep GVO/2007/7, 10 oktober 2007). Verzoekende partij heeft in het tuchtverhoor een uiterst summier verweer gevoerd. Enkel de rechtsgeldigheid van de functiebeschrijving wordt te gronde ontwikkeld. De Kamer moet in de verdere behandeling rekening houden met het beperkte karakter van het verweer tijdens het tuchtverhoor en de nu aangevoerde middelen in dat licht beoordelen.

4.1.3. Verzoekende partij voert twee proceduremiddelen aan die betrekking hebben op het verloop van de tuchtprocedure in het stadium voor het tuchtverhoor. Deze middelen konden ook reeds worden ingeroepen bij het tuchtverhoor en zijn nu dus formeel niet meer ontvankelijk. Met het oog op de rechtszekerheid en gelet op het belang van de argumentatie van de verwerende partij voor de beoordeling van de grond van de zaak wordt toch kort stilgestaan bij deze middelen en het subsidiair verweer dat daaromtrent wordt gevoerd. Verzoekende partij stelt vooreerst dat, in strijd met art. 8, § 5, derde lid van het Tuchtbesluit van 22 mei 1991, feiten die ouder zijn dan zes maanden, in aanmerking worden genomen en vraagt dat de desbetreffende stukken uit het dossier zouden worden geweerd. De verwerende partij stelt dat het in de bedoelde stukken gaat om gedragingen die zich binnen de periode van zes maanden voor het instellen van de tuchtprocedure opnieuw hebben voorgedaan, dat het daarbij om een houding gaat en dat in deze context oudere feiten kunnen worden aangehaald. Ter staving van haar standpunt haalt verwerende partij terecht de rechtspraak van de Raad van State aan, waaruit ze citeert: *“Overwegende dat, zoals reeds in 5.1. overwogen, een tuchtrechtelijk ingrijpen maar al te zeer gebaseerd kan zijn op de algemene houding van de ambtenaar; dat de feiten waaruit die algemene houding blijkt uiteraard op zich de tuchtstraf -de getroffen of zelfs een lichtere- niet kunnen wettigen, - uiteraard kunnen ze dat niet op zich, want konden ze het wel dan zou de algemene houding van de betrokkene niet ter sprake moeten komen; dat het derhalve niet vereist is dat al die feiten niet verjaard zijn, wat wel het geval zou zijn als ze ertoe strekten op zich de tuchtstraf te verantwoorden; dat er vrede mee kan worden genomen dat de aan de betrokkene verweten houding genoegzaam blijkt uit feiten die nog niet verjaard zijn, waarbij het bestuur dan ook acht kan slaan op feiten die op zich al wel verjaard zijn, maar die illustreren dat de verweten houding zich al*

vroeger heeft gemanifesteerd, een omstandigheid die het bestuur in aanmerking kan nemen, bijvoorbeeld om aan te tonen dat het niet al te bruusk of al te streng heeft ingegrepen.” (RvSt, nr. 81.764, De Dijn, 13 juli 1999). Er wordt niet ontkend dat het om feiten gaat die zich binnen de verjaringstermijn hebben herhaald. Er is dan ook geen grond om de bedoelde stukken te weren.

4.1.4. De inrichtende macht heeft in een tweede brief na het openen van het tuchtonderzoek de tenlastelegging verruimd. Verzoekende partij gaat er van uit dat de daarin vermelde feiten in een afzonderlijke tuchtprocedure moeten worden behandeld en geen voorwerp konden zijn van de voorliggende procedure, omdat het om nieuwe feiten zou gaan die geen verband hielden met de lopende tuchtprocedure. Verwerende partij toont overtuigend aan dat het wel degelijk om hetzelfde soort feiten gaat (niet correct gedrag tegenover de directie, onbehoorlijk uitoefenen van het toezicht). Daaraan wordt toegevoegd het betrekken van de leerlingen in zijn betwistingen met de directie. Het gaat hier onmiskenbaar om een samenhangend geheel van gedragingen. De Kamer heeft reeds eerder geoordeeld dat samenhangende feiten die worden vastgesteld na de opening van het onderzoek bij het dossier kunnen worden gevoegd op voorwaarde dat ze ook in de oproeping voor het verhoor worden vermeld (Kvb, GVO/1998/12, 13 november 1998). De verwerende partij stelt terecht dat de tweede brief waarin wordt meegedeeld dat de tenlastelegging wordt verruimd, kan worden beschouwd als een maximaal respect voor de rechten van de verdediging.

4.2. Tuchtfeiten

4.2.1. De Kamer van beroep acht volgende feiten bewezen: beledigen en bedreigen van directieleden, belasteren van directieleden in het bijzijn van leerlingen, openlijk negeren van instructies van directieleden in tegenwoordigheid van leerlingen, het betrekken van leerlingen in een conflict met de directie. Verzoekende partij heeft hieromtrent bij het verhoor nauwelijks enig verweer gevoerd. Het formele bezwaar van verwerende partij tegen laattijdig ontwikkelen van middelen door de verzoekende partij bleek ter zitting eigenlijk zonder voorwerp. Ook daar heeft verzoekende partij geen ernstige argumenten tegen deze tenlasteleggingen aangevoerd.

4.2.2. Inhoudelijk concentreert verzoekende partij zich op het onaanvaardbaar karakter van de hem toegekende functiebeschrijving. Als leraar wordt hij voor 100 % belast met Bijzondere Pedagogische Taken (BPT). Verzoeker is vruchteloos blijven aandringen op een leeropdracht. Uiteindelijk is, overeenkomstig de decretale bepalingen, de functiebeschrijving vastgelegd door de inrichtende macht. Verzoeker heeft de geldigheid van deze functiebeschrijving blijven betwisten. Verzoeker moet in zoverre worden bijgetreden dat hem als leraar geen “Functiebeschrijving ondersteunend personeel” kon worden opgelegd. Ter zitting verklaart de directeur dat het om een functiebeschrijving ‘leraar met bijzondere pedagogische taken’ gaat, maar het document draagt wel de benaming “Functiebeschrijving Ondersteunend personeel”. Uit de schaarse gegevens in het dossier daaromtrent kan de Kamer afleidend dat de verhoudingen na de vorige tuchtprocedure van kwaad naar erger zijn geëvolueerd. De Kamer van beroep heeft vanuit het dossier en de hoorzitting weinig zicht gekregen op de inspanningen die de

verantwoordelijken voor de school hebben gedaan om de invulling met uitsluitend bijzondere pedagogische taken met verzoeker door te nemen en tegenover hem te verantwoorden

4.2.3. Verzoeker voert aan dat het verwijt de opdrachten van toezicht niet correct te hebben uitgevoerd moet worden beschouwd als een probleem van evaluatie en niet van tucht. De Kamer zou deze argumentatie voor de eerste feiten van dien aard nog kunnen aanvaarden. Uit het dossier blijkt echter dat verzoeker op 10 oktober zijn opdracht van toezicht grof heeft verwaarloosd, in die mate dat er zich voor de veiligheid van de leerlingen een gevaarlijke situatie heeft kunnen voordoen (dak beklimmen, met bijgehaalde hoge ladder). Gewezen op zijn verantwoordelijkheid heeft verzoeker zich met woorden en gebaren en in tegenwoordigheid van leerlingen brutaal afgereageerd. Een functioneringsgesprek op 4 november loopt uit op een bijzonder grove scheldpartij van de kant van de verzoeker aan het adres van de directie. De Kamer gaat er van uit dat het niet correct uitvoeren van de in de functiebeschrijving voorkomende opdrachten allereerst een kwestie van evaluatie is. Er bestaat echter geen absolute scheiding tussen evaluatie en tucht. Bepaalde vormen van gebrekkige invulling van de opdrachten kunnen zo ver gaan dat ze terecht als laakbare tekortkomingen kunnen worden beoordeeld waarvoor een tuchtstraf kan worden opgelegd. Het komt de inrichtende macht toe om zich hierover in het licht van de concrete feiten een oordeel te vormen. De Kamer van beroep neemt aan dat de inrichtende macht de hierboven aangehaalde incidenten, gelet op de verregaande nalatigheid, het daardoor gecreëerde veiligheidsrisico en het grove karakter van de daaropvolgende reactie van verzoeker, met recht heeft kunnen beoordelen als tuchtrechtelijk te sanctioneren feiten.

4.3. *De strafmaat*

Verzoeker gaat er in zijn verdediging van uit dat er geen tuchtstraf kan worden opgelegd en vraagt enkel de vernietiging van de beslissing van de inrichtende macht. Noch in het tuchtverhoor voor de inrichtende macht, noch in zijn memorie gaat verzoeker echt in op het ontoelaatbare karakter van een aantal gedragingen. Eerst in de zitting voor de Kamer vraagt de verzoeker subsidiair een vermindering van de straf. Uit het geheel blijkt niet dat de verzoeker de ernst van zijn tekortkomingen onder ogen ziet. Dit gebrek aan inzicht komt ook tot uiting in het feit dat de verzoeker - in ongeveer identieke bewoordingen - de reputatie van de directie en van de school bij de leerlingen in het gedrang heeft gebracht, terwijl dit nu juist de reden was waarom hem een eerste tuchtstraf werd opgelegd. De ten laste gelegde feiten zijn ernstig en verzoeker geeft geen blijk van inzicht in het laakbare karakter van zijn gedrag. In die omstandigheden oordeelt de Kamer van beroep dat de opgelegde tuchtstraf verantwoord is.

BESLISSING

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra, zoals het werd gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, alsmede omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996 en van 13 januari 1998;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Kamer van Beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs van 20 oktober 1999;

Na beraadslaging,

Met meerderheid van stemmen,

Enig artikel

De beslissing van de inrichtende macht waarbij aan de verzoeker de tuchtstraf wordt opgelegd van de schorsing gedurende een periode van een jaar, wordt bevestigd

Brussel, 22 april 2009

De Kamer van beroep is samengesteld uit:

De heer Raf VERSTEGEN, voorzitter;

Mevrouw Pletinck en de heren F. DE COCK, A. JANSSENS en Ch. SMITS, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

Mevrouw H. LAVRYSEN en de heren M. BORREMANS, P. GREGORIUS en L. VAN DEN BOSCH, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw Karen DE BLEECKERE, secretaris.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één voor elke partij.

De secretaris,
Karen DE BLEECKERE

De voorzitter,
Raf VERSTEGEN